

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **V., a. s., M.**, IČO: X., proti povinnej: **G., s. r. o., T.**, IČO: X., o **vymoženie 522,37 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 37 Er 11/2007, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2011, č. k. 6 CoE 140/2011-30, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 29. novembra 2011, č. k. 6 CoE 140/2011-30 **zrušuje** a vec **vracia** Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice I uznesením z 02. mája 2011, č.k. 37 Er 11/2007-11: 1. exekúciu vyhlásil za neprípustnú, 2. exekúciu zastavil, 3. oprávnenej uložil povinnosť zaplatiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie vo výške 64,49 eur. Rozhodol na základe zistenia, že povinná bola v priebehu exekučného konania - 16. marca 2010 - vymazaná z obchodného registra na základe uznesenia Okresného súdu Košice, č. k. 29 Cbr/71/2006-75 zo dňa 22. 04. 2008. Keďže ide o taký neodstrániteľný nedostatok konania, pre ktorý súd nemôže v konaní pokračovať, z tohto dôvodu vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z. z. osudných exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“). Výrok o priznaní náhrady trov exekúcie súdnemu exekútorovi odôvodnil odkazom ustanovenie § 203 ods. 2 Exekučného poriadku s tým, že trovy exekúcie v prípade, ak je zastavená z dôvodu nemajetnosti povinného, hradí oprávnený.

Z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Košice, č. k. 29 Cbr/71/2006-75 zo dňa

22.04.2008 zistil, že povinný nemal žiaden hnutel'ný ani nehnuteľný majetok, preto rozhodol o jeho zrušení bez likvidácie, nakoľko majetok spoločnosti nepostačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Košiciach uznesením z 29. novembra 2011, sp. zn. 6 CoE 140/2011 napadnuté uznesenie vo výroku o trovách exekúcie zmenil tak, že súdnemu exekútorovi trovy exekúcie nepriznal. Dospel k záveru, že pokiaľ súd zastavil exekúciu z iného dôvodu než v zmysle ust. § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, aplikácia ust. § 203 ods. 2 Exekučného poriadku pri rozhodovaní o trovách exekúcie neprichádza do úvahy. V takomto prípade možno aplikovať len ust. § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, avšak v danom prípade neprichádza do úvahy ani aplikácia tohto ustanovenia, pretože skutočnosť, že povinný stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, nemožno považovať za zavinenie oprávnenej.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) na základe podnetu súdneho exekútora napadol uznesenie odvolacieho súdu mimoriadnym dovolaním, v ktorom vyslovil názor, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Uviedol, že súdy nesprávne zastavili exekúciu podľa § 57 ods. 1 písm. g/ v spojení s § 203 ods. 2 Exekučného poriadku - správne ju totiž mali zastaviť podľa § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku. Keďže Exekučný poriadok neobsahuje ustanovenie, ktoré by upravovalo náhradu trov exekučného konania, ak povinný zanikne, bolo potom potrebné analogicky postupovať podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku. Z týchto dôvodov žiadal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec v vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Súdny exekútor sa k podanému mimoriadnemu dovolaniu písomne nevyjadril.

Oprávnena sa k mimoriadnemu dovolaniu písomne vyjadril tak, že s ním nesúhlasí. Zastáva názor, že žiadny z prípadov uvedených v § 203 Exekučného poriadku nebol, v tomto exekučnom konaní, príčinou zastavenia exekúcie, preto nie je daný zákonný dôvod na zaviazanie oprávneného na náhradu trov exekúcie. Exekúcia nebola zastavená pre nemajetnosť povinného počas jeho existencie, pričom riešenie tejto otázky po zániku povinného je neprípustné. Nakoľko povinný právne zanikol, nemožno uvažovať o jeho majetnosti či nemajetnosti, keďže subjekt, ktorý už nie je nositeľom práv a povinností nemôže mať ani vlastnícke právo k majetku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 3 O. s. p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Podľa § 243f ods. 1 O. s. p., mimoriadnym dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie súdu za podmienok uvedených v § 243e O. s. p., ak a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Na výskyt procesných väd konania vymenovaných v § 237 O. s. p. a tiež tzv. iných procesných väd konania majúcich za následok nesprávne rozhodnutie vo veci prihlíada Najvyšší súd Slovenskej republiky nielen v konaní o dovolaní (viď § 242 ods. 1 O. s. p.), ale aj v konaní o mimoriadnom dovolaní (viď § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.) bez zreteľa na to, či boli alebo neboli v tomto mimoriadnom opravnom prostriedku uplatnené. Procesné vady konania tejto povahy neboli generálnym prokurátorom namietané a v konaní o mimoriadnom dovolaní ani nevyšli najavo.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod uvádza, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.). Právny posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku, súd exekúciu zastaví, ak a/ sa začala a rozhodnutie sa dosiaľ nestalo vykonateľným, b/ rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným, c/ zastavenie exekúcie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie, d/ exekúcia postihuje veci alebo práva, ktoré sú vylúčené z exekúcie alebo nepodliehajú exekúcii podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona, e/ bolo právoplatne rozhodnuté, že exekúcia postihuje vec, na ktorú má niekto právo nepripúšťaajúce exekúciu (§ 55), f/ po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané,

g/ exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať, h/ majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, i/ oprávnený nezaplatí súdny poplatok za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, j/ pri exekúcii predajom zálohu zaniklo záložné právo a oprávnený bol záložným veriteľom.

Podľa § 196 Exekučného poriadku, za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času. Ak je exekútor platiteľom dane z pridanej hodnoty podľa osobitného zákona, zvyšuje sa jeho odmena o daň z pridanej hodnoty.

Náklady podľa § 196 uhrádza povinný (§ 197 Exekučného poriadku).

Podľa § 203 ods. 1 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie.

Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil (§ 203 ods. 2 Exekučného poriadku).

Pri posudzovaní dôvodnosti mimoriadneho dovolania vzal dovolací súd na zreteľ, že vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (§ 5 ods. 2 Exekučného poriadku), ďalej že za výkon exekučnej činnosti patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času (§ 196 Exekučného poriadku) a napokon, že súdom poverený exekútor má pri rozhodovaní o trovách exekúcie postavenie účastníka konania (§ 37 ods. 1 Exekučného poriadku).

V danej veci povinná - obchodná spoločnosť zanikla v priebehu exekučného konania. Pričom ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia Okresného súdu Košice, č. k. 29 Cbr/71/2006-75 zo dňa 22. 04. 2008, povinná nemala žiaden hnutelný ani nehnuteľný majetok a majetok spoločnosti nepostačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmieny za výkon funkcie likvidátora, čo bol dôvod, pre ktorý bolo rozhodnuté o jej zrušení bez likvidácie.

Je potrebné uviesť, že dôvod zrušenia povinnej bez likvidácie predstavuje okolnosť významnú nielen z hľadiska aplikácie toho - ktorého ustanovenia Exekučného poriadku upravujúceho dôvod zastavenia exekúcie, ale následne má táto okolnosť významný vplyv na rozhodnutie exekučného súdu o trovách exekúcie.

Ak totiž dôvod zastavenia exekúcie spočíva v dôvode uvedenom v § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku, o trovách exekúcie treba rozhodnúť podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku; v takom prípade hradí trovy exekúcie oprávnená (porovnaj tiež uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 MCdo 12/2012, sp. zn. 3 MCdo 13/2011 a sp. zn. 3 MCdo 4/2012).

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, že ak bola povinná zrušená bez likvidácie z dôvodu, že nemá obchodný majetok, ktorý by postačoval na náhradu primeraných výdavkov a odmeny za výkon funkcie likvidátora, mal exekučný súd správne aplikovať **ustanovenie § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku** z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, a nie ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, aplikácia ktorého je na mieste v prípade existencie iného dôvodu, pre ktorý nemožno exekúciu vykonať. Závery súdov nižších stupňov, ktorými ustálili dôvod zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a nie ustanovenie § 57 ods. 1 písm. h/ Exekučného poriadku sú nesprávne. V nadväznosti na toto nesprávne právne posúdenie dôvodu zastavenia exekúcie, odvolací súd rozhodol o trovách exekúcie s odvolaním sa na skutočnosť, že v prípade zastavenia exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku možno rozhodnúť o trovách exekúcie len podľa ustanovenia § 203 ods. 1 Exekučného, avšak jeho aplikácia neprichádza do úvahy, nakoľko na strane oprávneného nie je dané zavinenie na zastavení exekúcie. Odvolací súd teda nesprávne rozhodol o trovách exekúcie, keď mal aplikovať ustanovenie § 203 ods. 2 Exekučného poriadku a zaviazat' na náhradu trov exekúcie oprávnenú resp. potvrdiť vecne správne rozhodnutie súdu prvého stupňa.

Keďže odvolací súd založil svoje rozhodnutie na právnych záveroch, ktoré za daného stavu nemožno považovať za správne, zrušil Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, ods. 3 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o mimoriadnom dovolaní, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a konania o mimoriadnom dovolaní (§ 243d ods. 1 O. s. p. v spojení s § 243i ods. 2 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u ě n í e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. mája 2013

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Mgr. Monika Poliačiková